

EL TIO NELÓ,

periòdic joco-satíric y burlesec.

L'òbra de les Plateries,
durarà encara molts dies?

NOTISIES DE MEJICO.

Un navio del palangre
que de l'Habana ha vingut,
estes notisies ha dut
que de susto han fet qu'em sangre.

El cas té mes d'un bemol,
y (felis aquell que lucre)
diu qu'està als nùbols el sucre,
y tots els llépols de dòl.

Algo amarcs els resultats
haurán de ser, d'estes basques,
sinse sucre no hiá casques,
ni torrons, ni.... pans cremats.

Mes si de saber grans coses
caballers, tenen hui gana,
chiren vostés esta plana,
y les vorán grans y gròses.

LA MICHA TARONCHA DE L'ESCOLAPIA. — EL CAMPANAR DE LA SEU.—LA....

—¡Eh! ¡eh! Això no val, això es engañar al públic. Törnemnos els dinés. (Chiulaisa cheneral.)

—Caballers, el tracte es tracte; yo els he dit á vostés c'anova á dirlos còses grans y gròses; encara vòlen que hu siguen mes qu'eixes c'acabe de nomenar? Pues per vostés queda; el dimòni qu'els acontente, y anem á altre asunte. (Así un ratet de música.)

SECSIO INSTRUCTIVA.

—Díguesme, Tonet, ¿cuantes son les virtuts cardinals?

—Tres: que siga llare, dols y que tinga bona molla.

—Pero, tròs d'animal, ¿qué's lo qu'em dius?

—¡Ei! Com vosté em parla de virtuts *cardinals*, y yo no entenc sèrts termes, això de cardinal m'hòl á cosa de cart, y li dic lo que pera mí deu tindre un cart pera ser bò.

—Díguesme, ¿qui consumix mes herba en ta casa, el burro ó tú? ¿Pera qué farás servir les pesetes de ton pare?

—Pero, siñor mestre, si yo no tinc qu'estudiar pera dotor ni pera capellá, ¿per qué vòl que sapia el llatí?

—Vinem así, cap d'aca mosegaora, ¿no has llechit sincuanta mil vegaes en la doctrina allò de—*las virtudes cardinales son cuatro....?* Mira, fill meu, dili á ta mare que t'amarre á l'estaca d'ahon cria aquell animalet de tot l'àn.

—A vore tú, Chuanet, contesta á la pregunta c'acabe de ferli á Tòni.

—Las virtudes cardinales son cuatro: *Prudensia, Custisia, Fortalesa y Templanza*.

—A vore, espícales una per una.

—*Prudensia*: anar sempre dret al ànima del negòsi, sinse pararse en pelillos, ni en el qué dirán, ni en si es bò ó mal lo qu'es fa, con tal de traure de tot estella, guardant be la capa pera que no la ròben, y la consiènsia baix d'ella pa que no's costipe.

Custisia: pero no por mi casa, fer lo qu'es puga contra ella, y pendre molt interés pa qu'es cumplíxca en lo pròchim.

Fortalesa: criar bona ventrella y riures del mon, conservant al mateix temps ben desarrollats els puñs, per allò de que contra la fòrsa no hià resistència.

Templanza: presentarse al públic ben templat y almidonat,

encara que del cuiro ixquen les correches, perqu'ham arribat
á un temps en que l'apariènsia es mare de la siènsia.

Estes quatre virtuts se pôden esplicar en manco paraules,
dient:—Pòca vergoña, mâniga ampla y molta osadía.

—Pero, Chuanet, ¿qui t'ha amostrat eixes màximes tan per-
verses?

—Ei! un tio meu, hòme vell, sabut y pòbre, que diu que
pera viure en lo mon no'm fique en bucs ni em calse la teste-
ròla, y que, burro ó sabio, sempre seré un payo si no tinc
cuèns, cuèns y sempre cuèns.

—¡Chesus! ¡Chesus y mil voltés Chesus! (Este pájaro serà
un granuja en tota l'estensió de la paraula; pero si se mira,
el ú pillo y el atre burro en dinés, els dos pòrtent bònes cartes
de recomanasió pera recórrer el camí de la prosperitat hu-
mana.)

MAXIMES O LO QUE SIGA.

El portillo de Rusafa
es l'*Escurial* de Valensia.

Si vòls beure aigua fresqueta,
ves à la font de Liñan.

Valensia y Sebastòpol
en les muralles se semblen.

Asò me fa tirar del còs mil flames;
Una agüela, entre atres dos sents casos,
En lo Mercat air s'esclafà els nasos,
Y es trença per les cuixes les dos cames;
El públic s'indignà, y yo prometi
Aquelleas cames estampar asi.

TAUROMAQUIA.

A escriure vach, caballers,
¡gran cosa! vostés dirán;
mes yo contestarlos puc,
demanantlos perdó ayans,
que pa escriure, d'algún modo
es presis escomensar.
Ara no's creguen vostés
que va á ser este romans
el d'aquells..., achito la llengual
no'm còste la torta un pan.
La cuestió es algo cornuda,
se trata de bous.... *reals*,
ó siga de la funsó
que este dumènch pasat
hagué en la plasa de Tòros,
com alguns recordaran.
Si haguera la tal segut
cosa del Sant Hospital,
callaria, en grasia al mens
dels molts pobrets c'allí hiá.
Pero cuant se dona al públic
per conte de llebre, gat,
y eixe públic es Valensia,
y l'atre un particular,
no pòt un home com yo,
que parla tan clar y ras,
tindre mirament ningú
á qui no es digne de tal.
Pero ans que res, espliquem,
pera els felisos mortals
que, mes felisos que yo,
no pensaren en anar,
lo qu'es va fer en la plasa,
y d'eixe mèdo podrán
chusgar tal com se mereix
lo c'á referirlos vach.
Gastaré poques rahons,
no pense entrar en detalls,
perque sinos asò fora
uento de may acabar.
Serien les quatre y micha,
cuant, despues de la señal,
s'aparegué la cuadrilla,
compòsta, com se sap ya,
del *Nanet*, *Cabra*, el *Pelut*,
Cholva, *Puella*, el *Ratat*,
y uns cuants andalusos mes
de fòra el portal de Cuart.
No vullc dirlos res dels traches,
asò *Còqui* ya hu fará;
yo els contaré lo demés,

y apreseta, qu'es fa tart.
Apunt la chent de capeta,
y dispòsta á funsionar,
de repent ix del *chiquero*
un.... no señor; una.... ¡cái!....
caballers, al que hu aserte
el convide á berenàr.
Anem á vore: ja la una!....
ja les dos!..., qué, ¿ningú cau?
que s'arremata.... ja les tres!....
pues per descubèrla va.
¿Seria un bòu de Gaviria
d'eixos de sint ó sis anys?
No era res d'asò, señores,
un *fumarell* no molt gran;
vamos, no mes de pensaró,
encara estic afrontat.
Lo c'asegure es que tinc
cabres en lo meu corral
millors c'aquest bòu de chansa,
y sinos, se pòt probar.
Despues d'un rato de chòc
y alguna agulla de cap
que li clavarén al pòbre
en la cara, en los costats,
en los llooms y allá abon pogueren,
aspayet si el feu anar,
cacho com un ratoli,
á sa casa atra vegá.
Al poc rato ixqué el segon,
y pa no ser mes pesat,
darrere d'este atres quatre,
tots al primer semechants.
Se feran esènes mimiques,
per demés insustancials,
y, com es de presumir,
hagué michos sustos, bacs,
y per completar la festa
vaques y fòcs al final.
Ponent fon el empresari
d'esta funsó y la pasá,
funsions pròpies d'un poblet,
pero no d'esta siutat.
Yo estrañe cóm consentix
la *Chunta* del Hospital
qu'en la plasa de Valensia,
qu'es la mes hermosa y gran
de cuantes hiá en tota España,
ixquen bouets de corral,
bouets tots élls correguts
de Manises á Alfafar.

Y no m' diguen c'asò es bò
p'aquell establiment sant,
pues les funsions d'eixa classe
al revés de be, fan dañ,
perque decau l'affisió
y es desacredita el art.
Acabaré pera hui

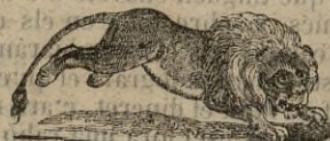
dient que, lo qu'es demà,
en conte d'anar als bous,
freses aniré a menchar,
Y així, tinga per segur,
señor Ponent, ó Llevant,
qu'en els cuèns d'EL TIO NELO
ya no tornará a chiular.

Per qu'el

fuch

y el fiero

s'en va,

el

triunfará?

Això, qui diro podrà?

Yo crec qu'en té pera dies,
y que primer se fará

y l'obra de les Plateries.

PALOS.

VA DE CALENT. La Sosietat de Crèdit Valensià ha intimat ya
el desahusio legal als habitants del forn de la plasa de la Congre-
gació y de les cases co-lindants, que s'han de convertir en un
magnifici edifisi c'allí proyecta alsar aquella Sosietat. El escolà
botiguer de salses c'allí habitaba, fa temps que s'en anà.

Les obres ya dies há
que mampreses estigueren,
si els altres veïns haguerem
fet lo qu'el pobre escolà.

LLUM. El Trenc està demanant à tota presa un farol de gas. Després de les deu de la nit, hora en que se tanquen algunes de les botigues que hià en el sentro d'ell, no pòt ú pasar per allí sinse estar esposat á trencarse el cap contra cuansevol pòrta; tal es la foscor que reina. Aso se pòt apañar molt fàsilment: se posa un farol mes, y ya està tot arreglat.

Y d'eixe mòdo ningú
dir podrá pa criticar,
qu'en el sigle de les llums
per lo Trenc á fosques va.

ALLO ES UNA CONSIENSIA. En lo mercat de les flòrs—s'aploma un sòl c'achicharra.—Pòbres flòrs y pòbra chent!—D'aso en té culpa..... la patria.

PREGÓ. Tots els que tinguen chavets d'a diner qu'els presenten en alguns estancs, y sobre tot , en els despachs de billets dels teatros d'esta capital, y s'els canbiaran per plata , or ó lo que vullguen, y d'este mòdo se lograrà el qu'en dits punts puguen tornar sempre que fasa falta el dineret, c'ara no tornen, escusats en que no'l tenen, com si esta fora una rahó convincent. Si no'l tenen qu'el busquen, y que no abusen tant dels dinerets del próchim; c'aso susuixca una volta , pase; pero continuament , com susuix ara , no; perque d'eixa manera ya no es casualitat , sino especulació, y se deu clamar contra ella , pues no té maldita la grasia que d'un mòdo tan direkte

Diner hui, diner demá,
sinse ninguna rahó,
pague un home tantament
un atra contribusió.

BRAVO, BRAVÍSIM. El conserviste Picco, á qui ham tingut el gust d'oir estes nits últimes en el teatro Prinsipal, nos ha deixat, no sabem si tontos ó alelats, tal es el efecte c'han produït en nos-otros les may oides melodies qu'eixe señor sap traure del seu chiulet.

Tot lo c'así podriem dir del señor Picco, no es res, comparat en lo qu'ell fa; y ademés, que les esplicacions no servixen cuant se trata d'una cosa tan gran. Pera formar-se una idea de lo qu'el segò Picco fa, es presis vorelo, pues el magnific efecte que á ú li produix, se sent, pero no se pòt explicar.

Lo que únicament els podrém dir á vostés , es que li han vist fer á eixe habilism' artiste, lo que nosotros creiem que no podria fer ningú.

BENEFISI. Esta nit se fará en el teatro de la Prinsesa el de la simpática Caión, posantse en esena la famosa tragedia del inol-

vidable patrisi y sèclebre escritor señor Martínez de la Rosa, *Edipo*, y la pesa en valensià, escrita pera la benefisiá per el nòstre amic señor Escalante, titulà *La Casa de Meca*.

EL TIO NELO creu ya,
al vore el programa sols
qu'esta nit á manta haura
pera la benefisia,
aplausos y caragols.

VARIETATS.

El Micalet de la Sèu
estaba de broma un dia,
y se'n anà á Andalusia
correntet y per son pèn.
Poc mes eren de les deu
cuant aplegà á Tetuan,
y es va trobar á Frean,
que á la pilota chuaba
en D. Rodrigo y la Cava
y la burra de Balan.

Diu qu'els periòdics d'entones
mogueren gran confusió,
y la gloria d'esta acsió
escrita se quedá en bronses.
Alló costá moltes onses;
pero asegura l'historia
que nugat en una nòria
el burro de Sancho Pansa,
comensá una contradansa
que li doná eterna glòria.

Colon estaba achopit
arrimant al fòc estelles
pa rostir en les graelles
una cama de cabrit.
Cuant Pilatos un chiufit
li arrimá qu'el deixá sort,
al temps que pasaba un tort
á achocarse en un fabar,
ahon trobá al rey Baltasar
y tota la seu cort.

Peixcant estava à l'ensesa
Pelayó en un sequiol buit,
mentres la hermosa Judit
se pasechaba en calesa.
Ixqué un bòu de la devesa
tot dret capa Catarròcha,
cuant el volar d'una focha
li va fer vore á Sanson,
que estava Napoleon
empinant una milòcha.

Tot lo que vach referint
se tratá en una asamblea
qu'en un corral de Chudea
va presidir Cárlos quint.
Pero al mateix temps eixint
la Moma á ballar un tango,
s'encontrá al gran rey Fandango
agonisant; y díahí ve
aqueell refrà que conté
lo de la sarten del mango.

Y pa no gastar rahons,
aná Mambrú chano, chano,
hasta el Perú á comprar guano
pa un planter de pimentons.
Al vórel uns marmitons
c'anabén tots bruts de grasa,
alborotaren la casa
del rey de Madagascar,
y este es el oriche clar
de lo qu'en Méjico pasa.

GASPACHOS TELEGRAFICS,
vinguts per l'istme de Suec.

Via-Crucis.—¿Quíns pardals son estos, pintats de blau, ròch y blanc? Así els diuen *oiseaux*, y atres *guasons*, perque nos pareixen cosa de guasa. Els llauraors no'n van á deixar ú viu, perqu'els tenen per mes pillos c'als taulains.

Tonell en castellá.—Así s'espera alguna partida *serrana*; pero al mateix temps se confia en qu'en bònes mans está per ara el pandero.

Rom jahi—Asò pareix el trespòl de la iglesia de Sen Chuan de Valensia. No sé si m'antenderás.

Pero que vinga está escrit,
la llum despues de la nit.

Ni-pols.—El príncip *primo* y el seu sogre van á fer así.... rayers y trons haurá dins de poc temps. TIO NELO, el seu tocayo es llech, pero té les orelles en son puesto.

Pallis.—Empeñat en la demanda,—el so Huiso ha manat fer á un afamat llanterner—una *corona* de llanda.—No falta tonto qu'es creu—(vamos, hià chent molt bendita)—qu'es p'alguna Senta Rita—ó pa la Mare de Deu.—Pues es pa un tio cachap,—que, segons está de grós,—se la plantarà en.... lo tòs,—per no poder en lo cap.—Els mes sabios, á vegaes—érren, cuant manco els pareix;—pues, trós de còl, ¿no coneix—qu'es gasta els dinés de baes?—*¡Corones!*.... Coquetes fines—es sòls lo c'aquells pretenen;—y si pa menchar no tenen,—¿qué mes *corona d'espines*!

EN LLISENSIA DE VOSTES.

EL TIO NELO fa present als seus parroquians de fora, qu'en este número s'els acaba el segon mes de suscrisió. Con que al buen entendedor, poques rahons y vinguén pronte els piñolis.

Por todo lo que precede:

El Editor responsable, — JUAN GUIX.

VALENCIA. — 1862.
IMPRENTA DE JOSE MARIA AYOLDI.